

Landskap: *Skåne.*Upptecknat av: *Hammuriter Curt Wallin*Härad: *Järrestad.*Adress: *Vallby, Hammuriter.*Socken: *Vallby*Berättat av: *J. ark. Ola Persson Strand.*Uppteckningsår: *1939.*Född år *1865* i *Vallby.**Styckegrimmen. 1-2.**Flusra. 3.**Nissarna. 4-5.**Ljängsprun. 6.**Styckemannan och Styckemannan. 7-8.**Naran och Varubven. 9-11.**En varubven befrias. 12-13.**Pysslingarna. 14-15.**Röjning. 16-17.**Noak Skott. 18-19.**Noak Skott och Hans Ringare. 20.**Ljängsprun horn och pipa. 21-27.**Hamnahöl. 28.**Hagsta-borna och Hjöröveriet. 29-30.**Lagmanhöll. 31-32.**Väderleksspådomar. 33-37.**Hästerjuven "Hans Oland." 38-42.*

5987

ACC. N.R.

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

/.

Kyrkogrimen.

Kyrkogrimen kunde vara av olika skapnad,
en människa eller ett djur av vad slag
som helst. Den första levande varelsen, ~~sen~~
antingen en människa eller ett djur, som
kom in på kyrkogårdens område efter det
att kyrkan var invigd, blev tagen till
kyrkogrim. Denna varelse blev av männi-
skorna inmurad i en av kyrkans väggar
och blev kyrkogrimen. Den virade sig vid de
vissa tillfällen. När den virade sig, försa-
gade den obemannad på något sätt.

Välbyg kyrka hade en hare till kyrkogrim.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. **5987**

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2.

Kyrkogrunden visade sig antingen i kyrkan,
ute på kyrkogården, uppe på kyrkogårdsmu-
ren eller till och med strax utanför kyr-
kogårdsmuren.

Gamle ringaren Mats Hansson hade sett
Vadby kyrkogård. Likaså Mats Nilsson i Vadby.
Denne hade i berättarens barndom berättat
det för berättaren.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. **5987**

Landskap: Upptecknat av:
 Härad: Adress:
 Socken: Berättat av:
 Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3.

Husra:

Husrait var ett örnaturligt väsen. Det gällde att stå väl med det, om man ville ha tur i huset. Man skulle ge det smat vid julen av det som fanns på julbordet. Man fick inte fara ut i otidiga tillmäten ~~mot~~ mot det eller smäda det, när det gav sig tillkänna.

Ett husra fanns i varje hus.

ACC. N:R. 5987

Landskap:

Härad:

Socken:

Uppteckningsår:

Upptecknat av:

Adress:

Berättat av:

Född år

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

H.

Nissarna.

Nissarna tog säd från en bonde och drog till en annan. Därför skulle man lägga verktyg på kors i sädesbingarna och göra korsstecken över sädrössarna. Allteftersom man tröskade säden, lade man den i ett hörn på logen. Där samlades all uttröskad säd för veckan. På lördagen kastades den under veckan uttröskade säden och gjordes ren. Sädestögen i loghörnet kallades sädrössen.

I en gård höll man på med trösket. Man tröskade då med plejlar. Till jul gjorde man uppställ i trösket, och man lade då höringarna på kors, för att inte nis-

Skriv endast på denna sida!

5987

ACC. N:R.

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5.

sarna skulle dra bort säden. Men när man
efter jul skulle börja tröska igen, hittade
den inte höjningarna. Men när de hade
tröskat i 8 dagar, hittade de den. Så mycket
säd hade det kommit till. Det var visser-
na, som dragit dit säden och lagt den
över höjningarna.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 5987

Landskap: Skåne Upptecknat av: Domminister Carl Vallin
 Härad: Färjestad Adress: _____
 Socken: Vallby Berättat av: J. arb. Olof Rosenstrand
 Uppteckningsår: 1939 Född år 1865 i Vallby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

6.

Spöjungsfrun.

Spöjungsfrun var ett vackert fruntimmer
 Skand kom hon upp i båten. Hon vud
 händerna, som om hon frös om dem.
 Om någon iöman då kastade ett par
 vantar till henne, tog hon tacksamt
 emot dem.

När hon visade sig, kunde man bereda
 sig på oväder.

Berättarens morfar, som var iöman
 i Brantevik, hade talat om detta.

ACC. N:R. 5987

Landskap: Upptecknat av:
Härad: Adress:
Socken: Berättat av:
Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV7.Skogssnuvan och Skogsmannen.

Skogssnuvan var ett fackert pruntimmer på framridan. Men på bakridan var hon som ett baktraj. Hon gav sig i tal med männi-
skor. En gång kom en flicka gående i skogen
vid Sjöröd i Ö. Vemmestors socken. Då hörde
hon en basröst, som sade: "Pigan ifrån
Sjörri (= Sjöröd) far vill." Det var Skan-
mannen. Men så hordes från ett annat håll
i närheten med finare röst: "Nej, pigan ifrån
Sjörri far inte vill." Det var ~~Skogss~~ Skan-
nuvan, som fudade flickan, så att hon inte
behades av Skammannen.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. **5987**

Landskap: Upptecknat av:
 Härad: Adress:
 Socken: Berättat av:
 Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

8.

Bäckehästen.

*Bäckehästen var en lång och vit häst.
 Den bodde i alla vägar. Den lockade män-
 niska att sätta sig upp på dess rygg och
 rida. Men det var ej bra att ge sig i kast
 med den, ty då blev man dålig.*

Skriv endast på denna sida!

5987

ACC. N.R. _____

Landskap: _____

Härad: _____

Socken: _____

Uppteckningsår: _____

Upptecknat av: _____

Adress: _____

Berättat av: _____

Född år _____

i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

9.

Maran och varulven.

Om en havande kvinna krigit genom en fölahamn för att få en lätt barnvåg, blev barnet, om det var en flicka, en mara. Om den nyfödde var en pojke, blev det en varulv. Om dagarna voro de som vanliga människor, men på kvällarna förvandlades de.

Varulven traktade efter havande kvinnor för att komma åt fostret. Om varulven kunde sitta i hjär modern och dricka fostrets blod, blev han fri och blev en riktig människa. Berättaren har själv sett den.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

5987

Landskap:

Skåne

Härad:

Gäddede

Socken:

Vallby

Uppteckningsår:

1939

Upptecknat av:

Heminsse Gut Wallin

Adress:

Vallby, Håmmeshög

Berättat av:

Ola Nilsson

Född år

1865

i

Vallby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

10.

Det var i hans ungdom, när han hade tjänat i Ö. Herrestad. Berättaren kom en månfjäs sommarkväll på gatan i byn i sällskap med en flicka. Då fick han se varulven. Den såg ut som en hund, var cirka en aln hög och var smärt. Den hoppade på tre ben och hade lång svans. Ögnen voro varra, så att de riktigt brände i berättaren.

Berättaren ville springa efter den, ty han trodde, att det var en vanlig hund. Men flickan höll honom tillbaka. Han förstod nämligen genast, att det var varulven.

Berättaren och flickaningo så in i härdgärd till den gård, där han tjänade,

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R.

5987

Landskap:

Sk

Upptecknat av:

Kommittens Curt Tordin

Härad:

Adress:

Socken:

Vallby

Berättat av:

f. ark. Ola Persson

Uppteckningsår:

1939

Född år

i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

11.

och satte sig i husstuset. Medan de sutto där, kom varulven igen och stök förbi husstuset men röjde dem ej. Det var så menligt vid tillfället, att berättaren är absolut säker på att det var varulven.

Maran har varit på berättaren flera gånger. När man inte sover, kan man höra, när hon kommer. Man blir rädd, att man inte kan röra hand eller fot, och man får vänta för att andas. Tidigt en morgon plågades berättaren vänt av maran. När han låg där orolig, anade husstus, hur det var fört och sade: "Nä, men Ola, vad är det med dig?" Då blev han genast fri från maran, eftersom hans namn nämndes. Och han sade: "Hurde du inte sagt mitt namn förr, så hade jag blivit fri och slappit plågas."

5987
ACC. N:R.

Landskap: Phäne
Härad: Fänestad
Socken: Vaubry
Uppteckningsår: 1939.
Upptecknat av: Kommunisisten E. Wallin
Adress: Vaubry, Skammensbö
Berättat av: f. arb. Ole Persson Strand
Född år 1865 i Vaubry

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

12.

En varulv befrias.

I Vammulövstrakten (Ö. Vammulöv) hade en man och hans hustru varit ute på marken och arbetat till sent. När de voro på hemväg, blev mannen förvandlad till en varulv. När hustrun fick se hunden med de 3 benen, löpte hon förkläddt av sig, fattade med händerna i förklädesbanden och släpade förklädet på marken och drog sig baklänges (gick baklänges) mot hemmet. Det var ingen fara för henne, så länge förklädet varade. Varulven fick ingen makt med henne utan rev och röt i förklädet

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 5987

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

13.

och åt av det. När hon omsider kom hem,
var förklädet nästan uppnått. Det var väl,
att det varat så länge, ty annars hade det
gått gallet för henne.

På morgonen var han man igen och
började rensa tänderna för slarvor. Huset
kände igen färgen på slarvorna och förstod,
att det var han, som varit varulv. Och
så sade hon: "Men människa, du är ju var-
ulv." Då sade han: "Tack ska du ha, men det
kunde du ha sagt mig för. Då hade jag
 varit fri för." Han var fri sedan dess.

ACC. N:R.

5987

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

14.

Pysstingarna.

Pysstingarna skulle ha bröllop. Dagen före bröllopet gick de in till en gård och lånade nitversmycken. Moran i huset sade: "Det skulle va' roligt att se er, när ni ska ha bröllop." "Ja, det går gott för sig", sade pysstingarna, "för vi ska gå genom er stuga." Sturpothet tyckte det var rent förmäntligt. Men de måste lova att vara alldeles kyssa. Den och den tiden kom pysstingarna genom stugan. Men det stod en mjötkruka på golvet, och en av pysstingarna var så hjulbent, att han stötte till krukans. Potthet började då

Skriv endast på denna sida!

5987

ACC. N:R. _____

Landskap: _____ Upptecknat av: _____

Härad: _____ Adress: _____

Socken: _____ Berättat av: _____

Upppteckningsår: _____ Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

/5.

grina. Men i samma ögonblick var hela härligheten försvunnen.

Pysstingarna väntade barn. Då hämtade de en vassig barnmarska med skjut. Skjut-
ren gick i luften till pysstingarnas bering.
När allt var undanskött, skulle barnmarskan
ha betalt. Betalningen bestod av ett paket
krutspäisar. De liknade sina lyvelspäisar.

Barnmarskan tyckte inte det var något vi-
dare att ta emot som betalning. Men hon
tog emot det i alla fall. När hon kom hem,
saw hon, att spärorna förvandlats till vil-
versingar. Då hon fick ordentligt betalt.

Skriv endast på denna sida!

5987

ACC. N:R.

Landskap:

Upptecknat av:

Härad:

Adress:

Socken:

Berättat av:

Uppteckningsår:

Född år

i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

16.

Röping.

På sankta ställen uppstiger nattetid ur jorden
svavelångor. Sådana blås kallades av de gamla
för röping. Om man träffade på en röping,
skulle man säga till den: "Följ mig hem, röping,
så ska du få en prästg." Annars gick man vilse.

En man i Vålby hade gått vilse men träf-
fat på en röping och sagt så till den. Denne
följde honom, så att han kom på rätt väg.
Men när han kom så nära hemmet, att han
kunde se det, ville han bli av med rö-
pingen och sade till den: "Nu kan du
hysa mig där bak, och gå, för nu rider

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. **5987**

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

jag mig själv." Men han fick gå där ända
tills dagen, innan han kunde bita hem.
Röjning hade förvillat honom, för att han för
stod på det sättet.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

17.

5987

ACC. N:R.

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

18.

Noak Skytt.

Det var ett värende, som kallades Noak Skytt.
Han jagade trollen.

Han kom ridande en natt i sällskap med
två hunder. Då mötte han en karl, som kom
grinande. Noak Skytt frågade denne, om han ej
mött en trollpacka. Jo, det hade han myg-
ket riktigt. Där och där hade han mött den-
ne. Och så frågade Skytt, om han mött två
hunder. Jo, det hade han också. De jagade bon-
ne långt borta. Skytt frågade då: Var Obran
för Oblack? Ja, det var han, så mannen.
Ja, så Skytt, så himmer inte hon Burva i

Skriv endast på denna sida!

ACC. N^o.

5987

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

19.

natt. Han räknade på att då blev hon bagen.
Mannen berättade för Skytt, att den flyende
trollplockan hade mycket brätt och sprang för
livet och hade kastat bröstet upp på attarna

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R. 5987

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

20.

Noak Skjott och Måns Ringare.

I slutet av 1800-talet var "Måns Ringare" ringare i Vålby. Han gjorde dagsverken vid Skimmingsåns. En natt, när han var ute bland kreaturen, hörde Noak Skjott: "Va, Måns, ä 'du ute så dags?" sade han. "Ja, de' ä 'ja", svarade Måns. Då sade Skjott: "Gå du hem, Måns, för nu är det min tid och inte din."

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

5987

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

21.

Ljungsby horn och pipa.

Varje julafton var det 3 ställen, som hörde till huvudgårdarna, som brukade. Bland dem var det också en vattenkvarn. Men så en julafton hade 3 män kommit överens att vara närvarande och vakta vid dessa ställen, för att de inte skulle brinna den julaftonen också.

Den, som skulle vakta vid vattenkvarnen, hade fått en tam björn med sig. Mannen och björnen gick in i boningshuset till vattenkvarnen. Mannen lade sig i bänken och band björnen i band. Detta var fäst

Skriv endast på denna sida!

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

22.

i nosen på björnen. När han hade legat lite, kom trollen för att hålla fest där. Då gick de han till björnen och sa: "Kiss, kiss, vill du ha fisk?" De hade fisk med sig. De hade annat också och ville bjuda på björnen. Så åt och drack de jämta. Då ville de bjuda på mannen också. Men han ville inte ha. De retade mannen, och han släppte björnen, och den på trollen, och kvarnen begick sig den gången.

På det andra stället, där det brukade brinna, var en stor sten. Den stod uppställd på petare julnatten. Där dansades och var festligt under den. Den man, som skulle vakta

5987

ACC. N:R. _____

Landskap: _____ Upptecknat av: _____

Härad: _____ Adress: _____

Socken: _____ Berättat av: _____

Uppteckningsår: _____ Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

23.

vid det stället, kom ridande på en hingst.
Då ville trollen bjuda på honom. Men han
var förviktig. När de nådde honom hornet,
tog han det inte till munnen utan släng-
de innehållet över ryggen på hästen. Sen
det av innehållet föll på hästen, och där
det föll, gick här och skrim av. Det var, som
om hästen blivit wedd där. Så det var
en rejäl dryck. Mannen behöll hornet. Han
fick tag i pipan och så var så förviktig,
att han inte blände i den. När han fått tag
i den, satte han av i sporrsträck mot hem-
met. Men ett par timmar bland trollen
ropade till honom: "Rid åt det hårda

Skriv endast på denna sida!

5987

ACC. N:R.

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

24.

men ej åt det älda." Det var ett riktigt frun-
timmer, som blivit bergtagen. Han ville
hjälpa honom. Han menade, att han inte
skulle rida långs med utan tvärs över fär-
na. Så ropade trollen: "Enfötting,

Tvåfötting,

Trefötting,

spring fort!"

Trollhövdingen menade, att ~~de~~^{trollen} skulle springa
fort och skynda sig. De hade inte makt att
springa tvärs över färrna utan endast
långs med. Deingo alltså springa färra upp
och färra ned. Men det var bevis, att de kun-
de springa fort, när de i alla fall voro så

Skriv endast på denna sida!

5987

ACC. N:R.

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

25.

nära ryttaren, att han nått och jämt kom
hem och fick dörren igenslagen i stallet. Han
satte sig under hästen i stallet. Men folket
på gården kunde inte bärga sig utan kom
med en lykta, ty det var om natten. Och
genom det att de kom med lykta blev det
hans ruin. Trolden fick makt genom ljus-
skenet, och han blev dödad. Men hornet och
pipan hade han i behåll. Hade folket lärt
honorn vitta i ro under hästen, tills det
blivit dager, hade han klarat sig. Men gården
blev räddad och brann inte.

Sedan hornet och pipan kommit till stallet,
kom trolden till stottsägaren och ville ha sa-

Skriv endast på denna sida!

5987

ACC. N:R. _____

Landskap: _____ Upptecknat av: _____

Härad: _____ Adress: _____

Socken: _____ Berättat av: _____

Uppteckningsår: _____ Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

26.

kerna tillbaka. De lovade honom många, många pengar, om de fick dem tillbaka. Men de fingo dem ej. Till slut hotade de, att om de inte fick hornet och pipan, skulle gälden bli 3 gånger och all utgång överge dem. Men stadsföret var hardnackat. Visserligen brann gälden 2 gånger, men hornet och pipan utlämnades inte. En gång kom trollen med en stor bricka, full lastad med guldföremål, bland annat en guldvagn med två små barn i. Och barnen bad så vördsam om att få hornet och pipan. Men inte heller det företaget lyckades. Trollen följde med de små bar-

Skriv endast på denna sida!

5987

ACC. N:R. _____

Landskap: _____ Upptecknat av: _____

Härad: _____ Adress: _____

Socken: _____ Berättat av: _____

Uppteckningsår: _____ Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

27.

men i vaggan, ty de trodde, att dessa skulle
kunna bevaka Hottspöket.

Slut det gick med den tredje gången, som
buktade brinna julaftonen, kan berättaren
inte längre erinra sig. Det enda han minns
är, att den blev välgad. De närmare detal-
jerna ha helt fallit ur hans minne.

Skriv endast på denna sida!

5987

ACC. N:R.

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

28.

Hammarhol.

Våra Simrishamn lag ett kärr, som på-
stods vara bottenlöst. Det hette Hammarhol.

När bönderna voro ute och hövade en gång,
band de samman 18 hövållar och räckte
med det långa repet för att mäta djupet. De
fann ingen botten, men när de drog upp
repet, var det ett baggarhorn i ändan på
repet.

Skriv endast på denna sida!

5987

ACC. N.R.

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

29.

Slagsta - boma och jörsörvrit.

Vid Slagstad byggde man för husen så, att bjälkarna gingo utanför gjälvra väggen. Det kallades bjälkharvunden. När husbonden på stället såg ett skepp på havet, som han ville röva, gick han ut till ett av bjälkharvundena och låtsade sig veva, alldeles som om han drog in stipsken. Ju längre han höll på att göra de nevande rörelserna, desto mer närmade sig skippet stranden och hörde till sist upp på land. Sedan rövade han skippet. Det var därför folket nere i Slagstad och dörarna var så vårbargat. Det lev-

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 5987

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

30.

de av iöroneri.

I ryska Litauian var infört en bön, som
lydde:

“För Viborgska mätten och den vänste
Sandhammaren bevara oss, milda Herre Gud!”

ACC. N:R. 5987

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

31.

Lappskott.

Lapparna hade förmåga att skjuta sina
juktadomar på långt håll. Genom lappskott
så kallades detta, kunde både människor
och djur bli jukta.

Det var en här merifrån, som hade en
dödsfiende. Han rusade till en lapp för att
få råd. Lappen tog en grann med vatten
och sade sedan till mannen, att han skul-
le bita i mannen. Han gjorde det och
sag då ett ord, som var precis likt
hans dödsfiende. Lappen frågade, om han
hände igen sin dödsfiende, och mannen

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

5987

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

varade ja. Vi tog lappen ur bössa och sköt
i regelbildan. Vattnet blev genast rött. Det
viade sig sedan, att mannens dödsfiende
hade dött vid precis samma tid.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

32.

Skriv endast på denna sida!

5987

ACC. N:R. _____

Landskap: _____ Upptecknat av: _____

Härad: _____ Adress: _____

Söcken: _____ Berättat av: _____

Uppteckningsår: _____ Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

33.

Väderleksmyrådomar.

1) En ö-gärd kring månen betyder omslag i väderleken. Är ö-gården ~~litet~~ stor, blir det liten ändring i väderleken. Men är ö-gården liten och har den ljus färg, blir ändringen stor.

2) Ett gammalt uttryck lyder:
"flourodnad - klar natt,
morgenrodnad - vit natt."

3) Så hörsen ute, medan det öregnar, blir det långvarigt regn. Men skuta de, blir reg-

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

34.

med kortvarigt.

4) När solen går ner i sänk, blir det regn.

5) Ibland kan man ända uppe i Vättery by
höra bruset av havet. Det heter:

Om det hörs isbrus på vintern och det
hörs tydligt, blir det nått väderlek.

Nu hörs bruset längre norrut, blir det
"vassare." På grund härav säger man:

"Bruset vid Branke (= Brantevik)
betyder vante."

6) När solen går ned röd, blir det opålitligt

ACC. N:R. **5987**

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

35.

väder.

7) När det är mullet i "Kabuska - krogen" (Kabuska ligger sydväst om Velling) blir det såkert regn.

8) Kommer åtkan från Kabusakrogen, då kommer den såkert över (= över Velling), och den blir sträng.

9) Kommer åtkan nordostifrån, drar den undan och junker ned.

10) Till midsommars går åtkan mot vind.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

Uppteckningsår: Född år i

36.

14/ Om det regnar i söndags, bli det regn

5987

ACC. N:R. _____

Landskap: _____ Upptecknat av: _____

Härad: _____ Adress: _____

Socken: _____ Berättat av: _____

Uppteckningsår: _____ Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

37.

i 7 veckor.

15/ " Petri fämg (= 1 ang.)
rubbar alla gång.D. v. s.: om det är vackert väder då (1. ang.)
men det regnar i söndags, blir det inte
regn i 7 veckor.

Skriv endast på denna sida!

5987

ACC. N:R.

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

38.

Mästerbjörnen "Hans Öland."

I Gladsax bodde för ett 50-tal år sedan en mästerbjörn, som hette Hans. Han hade varit mycket på Öland, och därför gick han under namnet "Hans Öland." Han hade en nybo, som bodde i Vallby. Därför kom han rätt ofta till Vallby, och berättaren var mycket bekant med honom. I Vallby såg han aldrig.

Hans Öland hade för berättaren omtalat, att om han, när han någon eftermiddag var på väg ut för att sköta, mötte en svart katt, vände han genast om och gick hem och

ACC. N:R. 5987

Landskap: Upptecknat av:
Härad: Adress:
Socken: Berättat av:
Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

39

lade sig.

Hans Öland fick tag i det cirka 2 alnar
långa rep, var i en man vid namn Per
Olsson i Vättery hängt sig. Han skar det i
mätbitar, vardera 1 tum långa. Han sålde
sedan dessa mätbitar för 25 öre pr. styck till
drängarna i trakten. Det gick lätt att sälja
dem, ty det troddes, att inrekarvarna skulle
ha tur i kortspel, tur med flickor osv. Han
sålde varanda stumpe.

Öland hade suttit fängslat på fästning både
i Köpenhamn och i Sverige.

Blott på tjuga dagen gick han en gång in
i en bank i Köpenhamn och tog pengar.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. **5987**

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

40.

Så skicklig var han i sitt yrke.

För berättaren hade han talat om många av sina bröder.

En gång hade han stulit många pengar och grävt ned dem i Baldringe skog. Som kännetecken på gömstället hade han visat träd i skogen. Men så blev han infångad, och när han kom ut från fängelset, hade de huggit mycket av Baldringe skog. Därför kunde han inte leta rätt på gömstället. De gömda pengarna hittade han aldrig.

Ibland jagades han även av ryttare. Men i sina stövtor hade han rätt skiljpäddor

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR. 5987

Landskap: Upptecknat av:
 Härad: Adress:
 Socken: Berättat av:
 Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

41.

i vängarna, så att han kunde springa så fort, att pojkebjörarna inte fick tag i honom. Vid ett tillfälle hade han lämnat in dessa skörlar hos en skomakare och lånat ett par andra i stället. Eftersom de saknade stålspjädor, kunde han inte springa så fort, utan ryttarna fick tag i honom.

Öland var berömd som ortens skickligaste björ. Men han stal ingenting här i närheten.

Hans hade en ryd, som bodde i Vålby fattighus. Hon hade många vackra sängkläder och gångkläder. Den hade hon fått av modern.

Öland dog för 30 år sedan. Han var då

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R. 5987

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

42.

omkring 80 år gammal. Han härtammar-
de från Ö. Hög. Innan han gav sig in på
skoldbanan, hade han en tid tjänst på
Glimmingehus. Där var berättaren arbets-
kamrat med honom.

Skriv endast på denna sida!